

Το χρέος του πνευματικού ανθρώπου

Άρθρο της Φιλιππίας Χίου, μαθήτρια της Γ' τάξης

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι στην ιστορία της ανθρωπότητας οι διανοούμενοι, δηλαδή οι άνθρωποι του πνεύματος, έπαιξαν σημαντικό ρόλο.

Η συμβολή τους στην αντιμετώπιση των ποικίλων προβλημάτων της ανθρώπινης ζωής, - πνευματικών, κοινωνικών, πολιτικών, - αλλά και στην επίλυση άμεσων πρακτικών προβλημάτων υπήρξε καθοριστική. Όσον αφορά τον ελληνισμό, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τους λογίους του Βυζαντίου που κατέφυγαν στη Δύση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης και διέδωσαν εκεί τον ελληνικό πολιτισμό, συμβάλλοντας στην Αναγέννηση, τους εκπροσώπους του νεοελληνικού Διαφωτισμού οι οποίοι εμποτισμένοι από το πνεύμα του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και τις προοδευτικές του ιδέες προετοίμασαν πνευματικά και ιδεολογικά το έδαφος για την κήρυξη της επανάστασης του 1821. Τους διανοούμενους Έλληνες που απηύθυναν επιστολή προς τους διανοούμενους όλου του κόσμου διαμαρτυρόμενοι για τον πόλεμο που κήρυξε η Ιταλία στην Ελλάδα. Τέλος, τους διανοούμενους, ποιητές και λογοτέχνες που εξόρισε και βασάνισε η επταετία της Χούντας των συνταγματαρχών του 1967.

Θεωρώ πως οι πνευματικοί άνθρωποι θα πρέπει να ορθώνουν το ανάστημά τους μπροστά στα φαινόμενα αδικίας, να εμπνέουν το λαό και να τον καθοδηγούν. Είναι καθήκον τους να επισημαίνουν τα αίτια των κοινωνικών προβλημάτων (φτώχεια, ανεργία, εγκληματικότητα, διαφθορά) , να καταγγέλλουν τους υπεύθυνους γι' αυτά και να προτείνουν λύσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Οι πνευματικοί άνθρωποι με τα έργα τους δημιουργούν πολιτισμό. Χρέος τους είναι να διατηρήσουν την πολιτισμική κληρονομιά, να εμπνεύσουν σεβασμό γι' αυτήν, να τη διαδώσουν και να την συνεχίσουν ο καθένας στον τομέα του.

Ο πραγματικός πνευματικός ηγέτης μιας κοινωνίας βγαίνει «μπροστάρης» στους αγώνες και διεκδικεί το δίκαιο για λογαριασμό όλων. Όντως, οι κορυφαίες πνευματικές μορφές ενός λαού ή μάλλον της ανθρωπότητας -δεν περιορίζονται τοπικά ή εθνολογικά-, έχουν βαρύ το χρέος να βγαίνουν κατά καιρούς και όποτε το απαιτούν οι συνθήκες επικεφαλής στους αγώνες.